

kelte dele af kommunen skal sikre by- og bygningsbevaringsværdierne.

For at styrke grundlaget for det kommunale arbejde med sikringen af bevaringsværdige bygninger og bymiljøer og for at skabe et mere klart grundlag for støtteordninger til »bevaringsværdige bygninger« indeholder lovforslaget i § 2 et forslag om en tilføjelse til planlovens »katalog« over de emner, som kommuneplanen kan behandle.

Der vil i en kommende udmelding fra miljø- og energiministeren til kommunerne om kommuneplanlægningen indgå en anbefaling om en styrket indsats med bevaringsplanlægningen og udpegningen af de bevaringsværdige bygninger og bymiljøer i kommuneplanen.

4.2.3 Sikring af bevaringshensyn i lokalplanlægningen

I lokalplaner kan kommunalbestyrelsen fastsætte bestemmelser, der er bindende for de enkelte ejere og brugere. Lokalplaner medfører ingen handlepligt, men fremtidige aktiviteter skal overholde planens bestemmelser. Lokalplanbestemmelser for bevaring af bebyggelser er bestemmelser om, at de pågældende bebyggelser ikke må nedrives, ombygges eller ændres uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen, jf. planlovens § 15, stk. 2, nr. 14. Det kan anslås, at der er ca. 50.000 bygninger, der i dag er omfattet af bevaringsbestemmelser i lokalplaner og de forud herfor tilvejebragte byplanvedtægter.

Miljø- og energiministeren kan efter planlovens § 29 nedlægge veto mod et lokalplanforslag ud fra de særlige myndighedshensyn, som ministeriet varetager. Ministeren (Skov- og Naturstyrelsen) kan således af hensyn til den statslige myndighedsvaretagelse nedlægge veto mod lokalplanforslag, der omfatter områder med fredede bygninger og bebyggelser eller bymiljøer af arkitektonisk, kulturhistorisk eller anden bevaringsmæssig værdi. Når der er nedlagt veto indledes en forhandling mellem kommunalbestyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen. Kan der ikke herved opnås enighed, kan spørgsmålet indbringes for miljø- og energiministeren til afgørelse.

Som eksempler på situationer, hvor den statslige myndighedsinteresse kan føre til nedlæggelse af veto mod lokalplanforslag kan nævnes:

- lokalplanforslag for områder med fredede bygninger eller bygninger, som påtænkes fredet, og hvor fredningsværdierne er i fare,
- lokalplanforslag for områder med ældre bebyggelsesmiljøer, hvor planforslaget giver mulighed for opførelse af nybyggeri, som ikke er i overensstemmelse med et eksisterende bebyggelsesmønster og en væsentlig bevaringsværdig bystruktur,

- lokalplanforslag for bebyggelser med væsentlige bevaringsværdier, hvor forslaget ikke indeholder bestemmelser til beskyttelse af bevaringsværdierne.

Lovforslaget bygger på de eksisterende principper for kommune- og lokalplanlægningen. Skov- og Naturstyrelsen vil som opfølgning af lovforslaget udsende en vejledning til kommunerne, om hvordan lokalplaner kan udarbejdes med baggrund i SAVE-systemet.

4.2.4 Nedrivning af bygninger

Lovforslaget sikrer offentlighed om, hvorvidt bygninger, der ønskes nedrevet skal fredes eller bevares ved en af kommunalbestyrelsen vedtaget lokalplan.

Dels får den landsdækkende forening, som miljø- og energiministeren kan give ret til at få forelagt fredningsforslag for Det særlige Bygningssyn, mulighed for at kræve, at ministeren (Skov- og Naturstyrelsen) sætter de midlertidige retsvirkninger i kraft, før fredningsforslaget forelægges for Det særlige Bygningssyn jf. bygningsfredningslovens § 6, stk. 1 jf. § 23, stk. 1, pkt. 4. På denne måde sikres det, at bygningen ikke nedrives, før fredningssagen har fundet sin endelige afgørelse.

Desuden sikrer lovforslaget, at der ikke kan ske nedrivning af de »bevaringsværdige bygninger«, som kommunalbestyrelsen har udpeget i kommuneplanen, før det har været offentligt bekendtgjort med frist for indsigelse, jf. § 18, stk. 3 og bemærkningerne hertil.

Det har i denne forbindelse også været overvejet, om der er behov for en bedre sikring af, at bygninger og ubebyggede arealer bevarer et ordentligt udseende. Regeringen finder, at den gældende lovgivning i tilstrækkelig grad tager højde herfor.

4.3. Modernisering

4.3.1 Bygningsfredningsarbejdet før og nu

Da den første bygningsfredningslov blev gennemført i 1918, var beskyttelsen af det allermest værdifulde i Danmarks arkitektoniske arv i centrum. Man forestillede sig en fredning af enkeltbygninger, der hver for sig kunne stå som vidne om det bedste i dansk bygningskunst fra forskellige stilperioder. 1918-loven arbejdede med to fredningsklasser, klasse A og klasse B. Klasse A omfattede de kvalitetsmæssigt særligt fremragende bygninger, mens klasse B omfattede øvrige fredningsværdige bygninger. Efter loven skulle bygninger for at kunne fredes som hovedregel være mere end 100 år gamle.

Det var Det særlige Bygningssyn, der – ligesom idag – indstillede til ministeren, hvilke bygninger